

SKIEN

PÅ TUR FRA BAKKESTRANDA TIL BRYGGEVANNET

KULTURSTIEN BAKKESTRANDA - BRYGGEVANNET

er en 1,8 km lang vandring langs vannspeilene Hjellevannet og Bryggevannet i Skien sentrum. Høydeforskjellen på vannene var den direkte årsak til bydannelsen, vannskillet dannet en møteplass for handel og etter hvert industri. Skien sluse er inngangsporten til Telemarkskanalen. Stien starter ved Bakkestranda som er en av Skiens grønne perler med mange rehabiliterte trehus. Her kan en bade om sommeren. Det er også nydelig å gå tur her om vinteren når frostrøyken legger seg over vannet. Utvalgte elementer på stien er lyssatt kveldstid gjennom lysprosjektet MORILD, for eksempel "røtterane" på Bakkestranda og fontener i Bryggevannet.

De forskjellige delene av stien har sin egen historie å fortelle. Syv illustrerte informasjonsskilt gir et kort tverrsnitt av historien på stedet. De forteller om bakgrunnen for Skiens framvekst, om klosterliv tett ved byen, om utfylling av havneområdet, bybranner og flommer, om bydeler, sagbruk, skipsfart og industri – og om en historisk henrettelse.

Skiltet på sjøhelten Harald J. Hansens brygge er til minne om da han reddet en hel besetning fra å drukne på Canadas østkyst. Redningsdåden omtales som en av de mest dramatiske i norsk sjøfartshistorie.

Forsidebildet er av Trygve Barstads fløtermonument "Gjennom foss" fra 1993.

God tur!

- 1 Bakkestranda
- 2 Hjellen
- 3 Laugstol park
- 4 Smieøya
- 5 Mudringen og Harald J. Hansens brygge
- 6 Tollboden

Bakkestranda med påler - «røtterane» - ute i vannet. Tømmerbunter ble festet til dem i påvente av videre transport ned til Union papirfabrikk.

Flom på Bakkestranda i 1927.

Hjellebrygga. Herfra går kanalbåtene Victoria og Henrik Ibsen m.fl.

Marit Benthe Norheims skulptur "Rottejomfruen" er dekorert med 2349 øyne laget av skolebarn fra Skien.
(foto: Dag Jensen)

Ekspedisjonsbygning for Telemarkskanalen tegnet av arkitekt Haldor Børve.

Fra Laugstol park. I år 2000 feiret vi Skiens første 1000 år med blant annet kongelig besøk på Tusenårsstedet – Skiens vannfront og Telemarkskanalen.

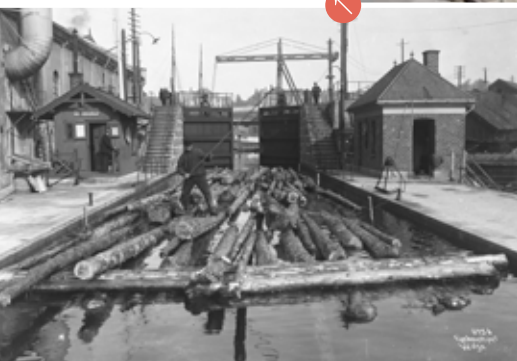
Den særpregede bebyggelsen i Hjellen minner om miljøer i flere av Europas havnebyer.

Laugstol park. Stedet har også tilnavnet "Lille-helvete", antakelig fordi tømmeret ofte floket seg til i fossen som lå her.

Skien sluse sto ferdig i 1860 og løfter båtene hele 5 meter opp til Hjellevannet.

Foto: Anders Beer Wilse, Norsk Folkemuseum

Tannhjul fra Laugstol Bruk, landets første e-verk med forsyning av strøm til private husholdninger.

Skien rådhus fra 1894. Til høyre Høyers Hotell med drift tilbake til 1853.

Foto: Tom Riis

Bryggevannet med lyssatte fontener.

Foto: Jørn Steen

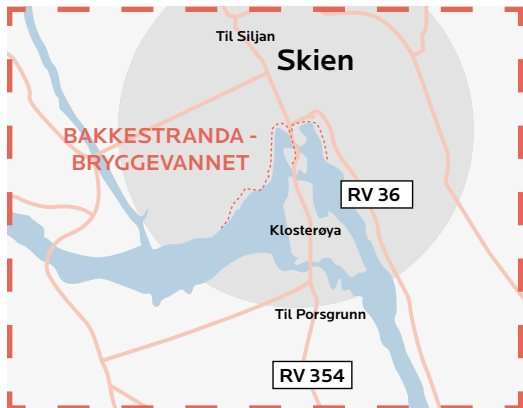
Skien havn ved Langbryggene før 1950. Union IV ved brygga.

Foto: Telemark Museum

Tollboden sto ferdig ca 1860. Sjøbodene til venstre var lagerbygg. I dag hyggelige restauranter langs bryggekannten.

Kulturstien Bakkestranda - Bryggevannet går langs Skiens to vannspeil gjennom sentrum av byen.

Stien ble etablert i 2003 av Skien kommune i samarbeid med Telemark Museum og Historisk Forum i Skien.

Stien har syv tavler med rike illustrasjoner og informativ tekst. Langs stien vil en også finne Telemarkskanalens egne informasjonsskilt og Folkestiens skilt. Det er god fremkommelighet hele veien både for barnevogn og sykler.

Informasjonsbrosjyren er utgitt av Historisk Forum, Skien Historielag og Skien kommune, kulturavdelingen.

www.skien.kommune.no/kulturstier

**BAKKESTRANDA -
BRYGGEVANNET**

Skien kommune
kulturavdelingen

